

Голові Разової спеціалізованої вченої ради PhD 8422
Запорізького національного університету,
доктору юридичних наук, професору
Коломоець Т.О.

РЕЦЕНЗІЯ

доктора юридичних наук, професора
Колпакова Валерія Костянтиновича на дисертаційну роботу Карабуш
Оксани Сергіївни на тему: «Правові основи формування національної
системи стратегічних комунікацій в Україні», подану на здобуття
наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право, за
спеціальністю 081 Право

Актуальність теми дослідження. Кожне системно організаційне політичне утворення, що називається державою характеризується власним унікальним за своїми ознаками соціальним середовищем, у якому живуть, пізнають оточуючу дійсність, розвиваються, десятки, сотні тисяч або мільйони людей, котрі потребують сприятливих та належних умов, як для власного гідного життя, так й для своїх рідних і близьких серед яких найбільш вразливими є діти і старші люди. Соціальна сфера має відігравати роль своєрідної аури, яка забезпечує всебічне розкриття позитивного потенціалу конкретного громадянина у суспільстві шляхом всебічної та своєчасної реалізації соціально значущих потреб та інтересів.

Чим краще і стабільніше функціонують правові механізми забезпечення позитивної самореалізації громадян, тим більше виникає гарантій отримання своєрідного імунітету від можливих соціальних та політичних потрясінь, формуються сприятливі обставини для подальшого поступального розвитку людини, суспільства і держави.

Таке неписане правило має бути пріоритетним у функціонуванні державно-владного апарату для якого соціальна сфера не повинна сходити з порядку денного, особливо в умовах війни, коли сотні тисяч українських

громадян потребують особливо дбайливого ставлення до себе та допомоги. Особливо вразливими за таких обставин є стають діти.

Соціальний захист дітей традиційно визнають пріоритетним на міжнародному та національному рівнях, актуальними є й напрями наукових пошуків вчених у відповідній сфері. Дослідження соціального захисту дітей, як об'єкта адміністративно-правового регулювання, в сучасних умовах правового режиму воєнного стану та викликів повоєнної відбудови є нагальною потребою, адже здійснення державою управлінських функцій у відповідній сфері має ключовий вплив. Необхідність здійснення досліджень обумовлюється і відсутністю уніфікованих нормативних джерел щодо соціального захисту, зокрема, Соціального кодексу України, що в розрізі правотворчих тенденцій до упорядкування масиву законодавства зумовлює посилення наукового інтересу.

На сьогодні відсутні комплексні наукові дослідження проблем пов'язаних зі сферою соціального захисту дітей правовими засобами публічного адміністрування, з'ясуванням та унормуванням таких понять як:

«соціальний захист дітей», «публічне адміністрування у сфері соціального захисту дітей»; «спеціальний суб'єкт публічного адміністрування у сфері соціального захисту дітей».

Наведене обумовлює та визначає актуальність теми дисертаційного дослідження, що рецензується.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертація Карабуш О.С. характеризується системним підходом до предмета дослідження. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується критичним аналізом наявних використаних джерел, вітчизняного та зарубіжного законодавства, статистичних матеріалів.

У дисертації застосовано комплекс сучасних наукових методів, що забезпечили всебічне та глибоке осмислення проблематики правового регулювання формування національної системи стратегічних комунікацій.

Зокрема За допомогою еволюційного методу було простудійовано етапи

еволюції інституціоналізації національної системи стратегічних комунікацій (підрозділ 2.2.),

Застосування методів правничої герменевтики, формально-юридичного підходу дало підставу спростувати прагматичність та доцільність використання фрагментарного підходу для вивчення стратегічних комунікацій і відповідної їм системи (підрозділи 2.1, 2.3).

за допомогою історико-правового та хронологічного методів – державно-правові і політичні явища у тісній пов'язі з певно визначеною історичною ситуацією, еволюцію державно-правових поглядів, викладених у щорічних посланнях Президента України до Верховної Ради України на стратегічні комунікації, з метою розуміння векторів державної політики щодо формування відповідної національної системи на різних етапах право- і державотворення (підрозділ 2.1).

Таким чином, використання широкого спектра методологічних підходів забезпечило цілісне дослідження правових основ формування національної системи стратегічних комунікацій в Україні, що сприяє розвитку правової науки та вдосконаленню відповідного законодавчого регулювання.

Представлену дисертацію можна вважати комплексною науковою працею, метою якої є визначення та обґрунтування шляхів удосконалення правового регулювання формування національної системи стратегічних комунікацій в Україні, практики його застосування, доктринальних підходів і міжнародного досвіду.

Для досягнення мети дисертанткою сформульовано низку завдань, серед яких передбачено: визначити правові передумови легітимації стратегічних комунікацій; з'ясувати поняття та зміст стратегічних комунікацій; охарактеризувати стратегічні комунікації як правову категорію, категорійно-понятійну систему дослідження, визначити зміст основних категорій; сформулювати правовий вимір національної системи стратегічних комунікацій через аналіз щорічних послань Президента України до Верховної Ради України; визначити стан правового регулювання національної системи стратегічних комунікацій; узагальнити етапи еволюції інституціоналізації національної системи стратегічних комунікацій в Україні; з'ясувати аспекти співвідношення стратегічних комунікацій і комунікаційної

політики та комунікативних технологій; розкрити зміст правових аспектів формування національної системи стратегічних комунікацій; встановити суб'єктів національної системи стратегічних комунікацій; подати модель національної системи стратегічних комунікацій.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що дисертація є однією із перших у вітчизняній теоретико-правовій науці комплексних наукових робіт, присвячених вивченню правових проблем формування національної системи стратегічних комунікацій в Україні. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, що виносяться на захист. Запропоновані авторкою підходи та рекомендації можуть сприяти вдосконаленню законодавчого регулювання у сфері стратегічних комунікацій, забезпечуючи підвищення ефективності механізмів ефективного функціонування відповідної національної системи.

Наявною гарантією достовірності та теоретичної обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих дисертанткою, є вірно поставлена мета та завдання дослідження, логіка викладеного матеріалу. Виходячи з аналізу основної частини дисертації, мета дисертації в ході виконання дослідження була у цілому досягнута.

Значення одержаних результатів для науки й практики та рекомендації щодо їх можливого використання. Оцінюючи дисертаційну роботу, зміст та характер досліджуваних у ній теоретичних та практичних питань варто відзначити актуальність та комплексність даного дослідження, в якому здійснено комплексний аналіз наукових, навчальних джерел, законодавства України та зарубіжних країн, правозастосовної практики, з'ясовано пріоритетність та значущість правового регулювання публічного адміністрування у сфері стратегічних комунікацій.

Дисертація має належно обґрунтовані наукові висновки, які доповнюють існуючі позиції науковців або містять нові підходи для вирішення існуючих проблем правового регулювання формування національної системи стратегічних комунікацій в Україні. Елементи наукової новизни сформульовані достатньо коректно та мають позитивне сприйняття.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що викладені в дисертації наукові положення, висновки та рекомендації можуть бути використані у науково-дослідній сфері, у правотворчій діяльності, у правозастосовній діяльності та в освітньому процесі.

Відповідні положення дисертаційної роботи можуть виступати у якості теоретичних напрацювань для проведення подальших науково-прикладних досліджень щодо проблематики правового регулювання публічного адміністрування у сфері стратегічних комунікацій. Висновки та рекомендації, що сформовані авторкою, можуть бути враховані для вдосконалення чинного законодавства та підготовки нових нормативно-правових актів України.

Структура і зміст дисертації Карабуш О. С. відповідають визначеній меті та поставленим завданням даної праці, що дозволило автору повною мірою охопити об'єкт і предмет дисертаційного дослідження. Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, які містять десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Справляє позитивне враження джерельна база дослідження, що свідчить про оптимальний алгоритм опрацювання відповідної проблематики та достатній рівень теоретичної підготовки автора. Наукові висновки, положення та рекомендації, що зафіксовані у дисертації є достатньо аргументованими, базуються на аналізі законодавства, наукових здобутків вчених-юристів, отриманих у сферах дії передусім адміністративного та конституційного права.

У вступі авторкою здійснено обґрунтування вибору теми дослідження, доведена її актуальність; зазначено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; розкрито наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, надано відомості щодо апробації, а також щодо кількості публікацій, у яких відображено основні положення дисертації.

В основній частині роботи, що включає **три розділи**, здійснено дослідження правових основ формування національної системи стратегічних комунікацій, проаналізовано стан адміністративно-правового регулювання цієї системи, визначено пріоритетні напрями формування національної системи стратегічних

комунікацій.

Завершується дисертація розгорнутими **висновками**, у яких наведено теоретичне узагальнення щодо вирішення означеної вище наукової проблеми, яка полягає у формуванні організаційних та функціональних засад правового регулювання публічного адміністрування у сфері стратегічних комунікацій. Висновки дисертації сприймаються як цілісні та достатньо обґрунтовані, відповідають меті та завданням дослідження й містять важливі теоретичні та практичні положення що безпосередньо стосуються предмета даної дисертації.

Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Представлення результатів наукової роботи є цілком достатнім з огляду на кількість публікацій, їх обсяг, якість та повноту (всього 7 публікацій). Спрямованість науково-практичних конференцій, де відбувалася апробація дисертації, характер статей здобувачки, в яких відображено положення дисертації і результати проведених досліджень, вказують, що дисертація пройшла належну апробацію та є самостійною науковою працею, яка має завершений характер.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота сприймається як оригінальна наукова праця із достатньо обґрунтованими висновками та рекомендаціями, які винесені авторкою на публічний захист. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела. У роботі не виявлено випадків привласнення чужих ідей, результатів або ключових словосполучень, що дає підстави стверджувати про відсутність у ній порушень академічної доброчесності.

Не ставлячи під сумнів належний рівень проведеного Карабуш О.С. дослідження, **окремі його положення є дискусійними та потребують свого уточнення і конкретизації.**

1. У підрозділі 1.2 роботи дисертантка пропонує відповідно до сформульованих та виділених нами компонентів моделювати п'ять груп відповідних суспільних відносин, що загалом можуть бути об'єднані до загальної групи, яку вона назвала: суспільні відносини у сфері стратегічних комунікацій (с. 47). Утім по тексту

роботи не розкрито зміст цих суспільних відносин, а головне юридичний факт.

2. У підрозділі 3.1 «Адміністративно-правові аспекти формування системи стратегічних комунікацій в Україні» дисертації авторка стверджує, що „державні органи, відповідальні за реалізацію стратегічних комунікацій, не функціонують як єдина система” (с. 136), однак в роботі ця теза не достатньо підкріплена науковими аргументами.

Втім, зазначені зауваження мають переважно дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку результатів дисертації Карабуш О.С.

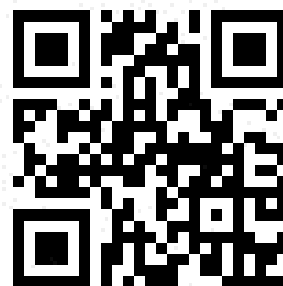
Висновок. Дисертація на тему «Правові основи формування національної системи стратегічних комунікацій в Україні» є завершеною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне наукове завдання, яке має істотне значення для українського адміністративного права, тобто відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р., а її авторка – **Карабуш Оксани Сергіївни** – заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право, за спеціальністю 081 Право.

Офіційний рецензент:

**доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри конституційного
та адміністративного права**

Запорізького національного університету

Застосовано кваліфікований
електронний підпис

Колпаков В.К.